

- 2 Organizační pokyny k demonstraci
- 3 Na jednání OS KOVO vystoupili vrcholoví politici
- 7 Žádost o příspěvek na dítě
- 13 Kam vyrazit o Velikonocích?

Pojďme psát dějiny!

V historii OS KOVO je jen málo událostí, o nichž bychom s jistotou mohli říci, že byly pro náš odborový svaz skutečně přelomové. Naprosto jistě ale takový přelomový okamžik máme před sebou. Už tento týden – ve středu 29. března – se členové našeho svazu, naši příznivci, politici, podporovatelé, rodinní příslušníci a přátelé sejdou před Úřadem vlády ČR v Praze. Tentokrát ale nepůjdeme hájit zájmy omezené skupiny zaměstnanců, jak jsme byli zvyklí v minulých letech. Tentokrát půjdeme hájit zájmy všech občanů této země. A v tom bude tento okamžik historicky mimořádný, výjimečný.

Obvyklou rolí odborů je hájit zaměstnance, v tuto chvíli ale jako nejsilnější odborový svaz v zemi cítíme povinnost hájit všechny občany. Bez rozdílu profese, věku, pohlaví, vzdělání. Tentokrát chceme dát najevo, že odbory jsou tím společenským prvkem, který cítí skutečnou zodpovědnost za to, jaká realita a podmínky pro život v této zemi vzniknou.

Jsmo nejsilnějším pilířem sociálního dialogu. A z této pozice chceme zabránit současné vládě, aby zneužívala své vlastní občany. Jsme jednoznačně proti důchodové reformě v té podobě, jakou chce vláda prosadit. Jsme jednoznačně proti přijetí takových evropských norem, o nichž s jistotou víme, že připraví o práci obrovské množství lidí v této zemi. Jsme jednoznačně pro přijetí takových zákonů a norem, které lidem zajistí nejen důstojný život, ale i důstojné stáří.

Pojďte psát historii spolu s námi, přijďte ve středu 29. 3. ve 12.00 před Úřad vlády ČR.

Neuděláme-li to teď, možná k tomu nedostaneme příležitost už nikdy!

Bc. Roman Ďurčo, předseda OS KOVO

všechny informace na www.oskovo.cz

Organizační pokyny k demonstraci NE 68!

Demonstrace OS KOVO proti chystané důchodové reformě a nové emisní evropské normě Euro 7 se koná 29. března. Protestní akce začne v 11.00 na Letné. Odtud se ke Strakově akademii vypraví průvod. Před sídlem vlády pak začne protest ve 12.00. Akce by se měly účastnit tisíce lidí, účast přislíbily také další odborové svazy.

U horního parkoviště na Letné bude postavený stan Odborového svazu KOVO, kde budou účastníci vybaveni vlajkami, řehtačkami, píšťalkami, trumpetami. Organizátoři účastníky navedou na směr pochodu kolem

Kyvadla, přes schody a dále k Úřadu vlády ČR. Každý účastník, který byl vybaven již dříve protestními transparenty, vlajkami, řehtačkami, píšťalkami, trumpetami, necht' je vezme s sebou.

Trasa pochodu vede z horního parkoviště na Letné v 11.00 kolem Kyvadla, po schodech dolů na nábřeží Edvarda Beneše směrem k Úřadu vlády ČR (vpravo), kde od 12.00 proběhne demonstrace **NE 68!**. (red)

Zástupci OS KOVO jednali s politiky a zaměstnavateli

Předseda OS KOVO Bc. Roman Ďurčo a místopředseda Ing. Ivo Kužel absolvovali začátkem března řadu důležitých jednání – kromě schůze tripartity proběhlo mimo jiné také setkání s předsedou hnutí ANO Andrejem Babišem. Jednalo se zejména o důchodech, valorizaci a dopadech zavedení normy Euro 7.

Předseda svazu Roman Ďurčo (vpravo) na jednání tripartity.

FOTO: (red)

Nejprve se Roman Ďurčo spolu s místopředsedou OS KOVO Ivo Kuželem sešel v Poslanecké sněmovně na jednání s Andrejem Babišem, tématem byla důchodová reforma, valorizace

penzí a dřívější odchody do důchodu pro rizikové kategorie. Součástí jednání byly také podmínky normy Euro 7 a průmyslu všeobecně. O pár dnů později proběhlo jednání

tripartity. Sociální partneři se věnovali například aktuálnímu vývoji cen energií, evropským fondům, velkým dopravním stavbám nebo dopadům ekologické legislativy na rodiny v ČR. „Vláda se dnes na jednání tripartity moc nepředvedla. Dva plánované body, demografický vývoj a úpravy daní, se vůbec neřešily. Páni ministři Stanjura a Jurečka se totiž neobtěžovali dorazit. Pokládám za zcela nepřijatelné, aby klíčoví ministři nedorazili na jednání se zástupci zaměstnanců a zaměstnavatelů. Je to pro nás jasný signál, že jsme udělali správně, když jsme připravili demonstraci před Úřad vlády. Jinak nám zřejmě páni ministři svou pozornost nevěnují. Pevně věřím, že nás 29. 3. ve 12 hodin uslyší a konečně se vzpamatují!“ zhodnotil jednání Roman Ďurčo. (M. K.)

Jednání Rady OS KOVO navštívili hned čtyři vrcholové politici

Jednání Předsednictva a Rady OS KOVO, která probíhala v Hotelu Olšanka v Praze ve dnech 21.–23. března, měla tentokrát mimořádně nabitý program. Zahájení jednání Rady předcházela ve středu ve 13 hodin tisková konference, na níž předseda svazu Bc. Roman Ďurčo, místopředsedové a předseda ČMKOS Josef Středula informovali média o demonstraci svolané Odborovým svazem KOVO na tuto středu před Úřad vlády. Pozdě odpoledne pak na schůzi vrcholového orgánu svazu dorazili čtyři vrcholové politici – Andrej Babiš, Alena Schillerová, Karel Havlíček a poté i Marian Jurečka.

V úvodu schůze 2. Rady OS KOVO vystoupil předseda ČMKOS Josef Středula. Ten ve svém rozsáhlém komentáři zmínil především dvě zásadní témata – výhled pro ČMKOS a členské odborové svazy na období do roku 2025, a také své odstoupení z prezidentské kandidatury. „Své rozhodnutí považuji za správné a stojím si za ním,“ řekl s tím, že jej k rezignaci přimělo racionální posouzení pravděpodobných výsledků prezidentských voleb. Vyzval k podpoře nadcházejícího protestu, jehož smyslem je zvrátit přijetí vládního návrhu důchodové reformy, zavedení

V závěru jednání Rady OS KOVO vystoupil ministr Marian Jurečka.

FOTO: (jom)

man Ďurčo. „Velmi nás mrzí, že po ohlášení naší demonstrace vláda ohlásila, že si udělá výjezdní zasedání, protože jsme předpokládali, že budou mít možnost se vyjádřit. Přesto je chci pozvat, pokud budou mít zájem, klidně mohou na naší demonstraci vystoupit,“ uvedl ještě předtím předseda svazu na tiskové konferenci pro média. Akce začne v 11.00 na Letné, odkud se vypraví průvod demonstrantů. Před sídlem vlády pak začne protest ve 12.00. „Předpokládáme, že se demonstrace zúčastní několik tisíc lidí ze všech koutů České republiky,“ odhaduje místopředseda OS KOVO Tomáš Valášek.

svém vystoupení bývalý premiér. „Tato vláda pětikoalice potřebuje co nejsilnější sociální oponenturu,“ dodal.

V podobném duchu vystoupila také někdejší ministryně financí Alena Schillerová. „Pětikoalice opakuje učebnicové národohospodářské chyby z období minulé pravicové vlády, které uvedly do chudoby desítky tisíc domácností, způsobily masivní sociální nepokoje a krachy tisíců firem. Nepochybuji, že čím hlasitěji a urputněji tento hlas ve veřejném prostoru bude zaznívat, tím menší budou škody, ke kterým se vláda nakonec odhodlá. Vzhledem k tomu, že hlas vlády je dnes pohodlně podporován jak většinou v Poslanecké sněmovně, tak v Senátu, naší společnou povinností je být co nejsilnějším oponentním hlasem, jedině tak máme šanci, aby se vládní mašinerie alespoň na chvíli zastavila. A možná aby své kroky, když ne přehodnotila, tak alespoň zmírnila,“ uvedla Schillerová. Podle ní zůstává Česká republika i přes fatální chyby pětikoalice stále nejméně zadluženou zemí Evropské unie. Kroky vlády poté rozsáhle kritizoval také bývalý ministr průmyslu a obchodu Karel Havlíček.

Posledním z hostů z řad politických elit, který ve středu na jednání Rady OS KOVO promluvil, byl ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka. Ve svém vystoupení se pokusil obhájit kroky vlády a návrh důchodové reformy. Reakcí na jeho vyjádření byla ostrá kritika nejen z řad členů rady, ale také od předsedy svazu Bc. Romana Ďurča. Středeční demonstrace má podporu napříč celou opozicí. Protestovat přijdou také odboráři z mladoleslavské Škodovky, členové Odborového svazu Dosia a členské svazy ČMKOS. (jom)

Andrej Babiš, Alena Schillerová a Karel Havlíček z hnutí ANO.

FOTO: (jom)

ekologické doktríny Euro 7, která ohrozí nejen český automobilový průmysl, ale celý pracovní trh. Cílem protestního mítinku je také prosadit předčasné odchody do důchodu pro vybrané profese. „To je něco, o co odbory usilují už 30 let,“ připomněl Středula.

„Pevně věřím, že na demonstraci přijde velký počet nejen odborářů, ale i občanů, protože i jich všech se toto téma týká. Máme podporu řady subjektů, včetně opozičních politiků, nesmíme tuto šanci promarnit,“ řekl předseda odborového svazu Bc. Ro-

Demonstrace má jednoznačnou podporu opozičních politiků

„Mohu vás ujistit, že pro tuto demonstraci mám plné pochopení,“ podpořil protest Odborového svazu KOVO také bývalý premiér a šéf hnutí ANO Andrej Babiš. Ten na jednání Rady OS KOVO veřejně přislíbil, že se protestního mítinku osobně zúčastní. „Čekají nás evropské volby, šílení zelení chtějí zničit průmysl. Pevně doufám, že se Evropa vzpamatuje. Velice rádi budeme spolupracovat s vaším svazem i s dalšími,“ řekl mimo jiné ve

Anketa

Jaký je hlavní důvod, pro který je pro vás vládní návrh důchodové reformy nepřijatelný?

Marcel Pielez,
předseda ZO OS KOVO Třinecké
železárně Třinec-Staré Město:

„Odchod do důchodu v 68 letech? V Třineckých železárnách? Nedokážu si představit vysokopecáře v 68 letech na noční směně!“

David Lavička,
předseda ZO OS KOVO PRAKAB
PRAŽSKÁ KABELOVNA Praha 10 –
Hostivař:

„V kabelovně si neumím představit, jak lidé v takovém věku budou vykonávat takto namáhavou práci, a všeobecně, když si představím, že by mě operoval osmašedesátiletý chirurg nebo že mě v autobuse poveze řidič tohoto věku, tak to si neumím dost dobře představit.“

Karel Kleveta,
předseda ZO OS KOVO MINERVA, A.S.
– Boskovice:

„Můj táta umřel v 66 letech, pracovat a nedožít se důchodu je pro mě nepředstavitelné. Myslím si, že člověk pracuje proto, aby si ten důchod nějak užil, takže už jen tohle samo o sobě je pro mě argument, že v 68 jít do penze určitě ne.“

Martina Kleimodová,
předsedkyně ZO OS KOVO při TPCA –
Kolín – Ovčáry:

„Když vidím lidi v 68 letech, kteří pracovali ve stejných profesích manuálně jako já, tak vím, že to nezvládnou. Jsou nemocní, strhaní a takhle těžkou manuální práci už nezvládnou. Pracuji v automobilovém průmyslu v Toyotě Kolín.“

Bc. Miloš Podgrabiňski,
místopředseda ZO OS KOVO
Vítkovice Ocelárna a válcovny –
Ostrava-Hulváky:

„Můžu říct jen tolik, že do 68 let není možné vykonávat většinu profesí, to si mohou dovolit poslanci, kteří sedí v lavicích, ale normální člověk u stroje už po šedesáti trpí nemocmi a je i problém ho zaměstnat, protože o něj ve většině případů už ani nemají zájem.“

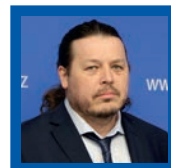
Jiří Hakl,
člen DaRK Základní organizace
OS KOVO LETOV – Praha 9:

„Představa, že bych odešel do důchodu v 68 letech, je pro mě hrozná. Já například bych šel do důchodu teprve teď. Teď jsem už vlastně tři roky v důchodu, že bych musel pracovat, je pro mě nepředstavitelné.“

Milan Scheer,
předseda ZO OS KOVO WITTE CZ
Nejdek:

„Myslím, že taková důchodová reforma není spravedlivá. To přece nikdo nevydrží. Co znám lidi v mé profesi lakýrníka, tak asi těžko si představí, že by někdo takovou práci vydržel ještě do takového věku.“

Petr Fous,
předseda ZO OS KOVO Automotive
Lighting Jihlava-Pávov:

„Věk 68 let pro odchod do důchodu nelze zavést, protože ho nemají ani v Německu, kde sice mají stanovenou 67letou věkovou hranici, ale je to tam stanoveno, že kdo odpracuje 35 let a výše, může odejít s 90 % do důchodu již v 62 letech. Tak odcházejí do penze moji kolegové, a pokud to nebude takto u nás a pokud to takto nebude upraveno a bude se jenom říkat ‚půjdete všichni‘, tak je to nekonceptní a neprůchodné.“

Miloš Král,
předseda ZO OS KOVO Valeo
Humpolec:

„Já jsem rozhodně proti odchodu do důchodu v 68 letech z jednoho prostého důvodu, že politici si neuvědomují, co je opravdová práce. Dokážu si představit spát v poslanecké sněmovně, ale nedokážu si představit, že by někdo pracoval u pásu v 68 letech. Toť asi vše.“

Miroslav Novotný, Dis.,
předseda ZO OS KOVO Řetězy
Vamberk:

„Lidé v takto vysokém věku nejsou schopni u nás ve firmě zvládat takto fyzicky náročnou práci. Těžko ji budou zvládat v 65, natož o tři roky déle.“

V kaplickém extrunetu si polepšili na mzdách, potřetí za 13 měsíců

Zaměstnanci ve společnosti extrunet Kaplice, dříve psECO, si od prvního ledna polepšili na mzdách přibližně o sedm procent, tedy o zhruba necelou polovinu loňské průměrné inflace. V průběhu 13 měsíců, čili od ledna 2022, zde ovšem jde v pořadí už o třetí zvýšení mezd. Vyjednávačům z Odborového svazu KOVO se tak v extrunetu podařilo téměř nemožné. Srovnat úroveň mezd s inflací a zaměstnancům tak zachovat úroveň reálných mezd.

Společnost je v řadě zemí známá jako konstruktér a výrobce technologií pro extruzní vytlačování plastů – jejími klienty jsou firmy vyrábějící různé plastové profily, například k výrobě plastových oken, lišt, okapů a podobně. FOTO: Petr Pokorný

„V předchozích letech, kdy se průměrná míra inflace pohybovala na úrovni 2 až 3,5 procenta, nebylo dosažení základního cíle kolektivního vyjednávání, kterým je dlouhodobě udržení reálné mzdy, to znamená zajištění smluvní garance růstu nominální mzdy alespoň ve výši předpokládané inflace, až takovým problémem. Při patnáctiprocentní inflaci to lze ale téměř označit za zázrak,“ uvedl Jiří Řihout, předseda Základní organizace OS KOVO při společnosti Jihostroj Velešín, který zastupuje současně i zaměstnance kaplického extrunetu.

Zajistit udržení, v některých případech dokonce zvýšení, kupní síly zaměstnanců na dřívější úrovni, se v současné krizi daří odborům obtížně, ale částečně úspěšnější jsou vesměs vždy. Například v řadě firem bez přítomnosti odborů mzdy často stagnují, což v důsledku inflace znamená pokles reálných

příjmů a chudnutí zaměstnanců. Extrunet přidával 1. ledna 2022 deset korun na hodinu každému zaměstnanci a v pololetí pak opět každému až 1 500 korun měsíčně formou digitální MULTI PASS karty. „Od 1. ledna 2023 jsme se s vedením firmy dohodli, při zachování všech dosavadních sociálních výhod a při smluvně dohodnutých výjimkách, na zvýšení základní mzdy o dalších minimálně sedm procent měsíčně všem zaměstnancům v dělnických profesích a průměrně o sedm procent měsíčně zaměstnancům v technicko-hospodářských pozicích,“ konstatoval Řihout.

Průměrná loňská míra inflace, vyjádřená přírůstkem indexu spotřebitelských cen v roce 2022 proti průměru roku 2021, dosáhla 15,1 procenta. Nejvíce od roku 1993. Šlo o druhou nejvyšší hodnotu od vzniku samostatné České republiky. Vyšší byla pouze v už zmíněném roce 1993, a to

20,8 procenta. Ceny zboží v roce 2022 vzrostly úhrnem o 16,8 procenta a ceny služeb o 12,3 procenta.

„Součástí nové kolektivní smlouvy je současně zvýšení příplatku na penzijní nebo životní pojištění o 100 korun, z 1 400 na 1 500 korun. Stravovací paušál vzrostl z 80 na 99 korun denně a mohou získat i ti, kteří z objektivních důvodů nevyužívají závodní stravování,“ sdělil Řihout, podle kterého kolektivní smlouva zohledňuje ve všech ohledech jak zájmy zaměstnanců, tak zaměstnavatele s ohledem na jeho aktuální možnosti.

„Svou roli určitě sehrála i skutečnost, že valorizace inflace je v Rakousku běžnou záležitostí,“ dodal Řihout s tím, že firma si je nepochybně také dobře vědoma toho, že si nemůže, vzhledem k nedostatku kvalifikovaných a technicky zdatných lidí na trhu práce, dovolit ztrácet zaměstnance. Výhodou extrunetu je i relativně malý kolektiv a pestrá, kreativní práce bez striktních norem.

Společnost s ručením omezeným extrunet Kaplice, stoprocentně vlastněná rakouskými majiteli, byla na jihu Čech založena před dvaceti lety a až do roku 2020 zde působila pod značkou psECO. „Rodinná firma“, v Čechách s průměrně 50 zaměstnanci, je známa v mnoha zemích světa jako konstruktér a výrobce technologií pro extruzní vytlačování plastů.

Z Kaplice tak dnes vyjíždějí na různé kontinenty plně autonomně řízené extruzní linky. Mezi zákazníky extrunetu patří firmy vyrábějící různé plastové profily, například k výrobě plastových oken, lišt, okapů a podobně. Petr Pokorný

„Extrunet přidával každému 10 korun na hodinu.“

Poradny jsou tady!

Jako každý rok jsme i letos pro členy OS KOVO připravili brožuru se souhrnem odborných právních rad, které byly otištěny v Kováku v roce 2022. Všechny texty byly však před knižním vydáním jednotlivými autory aktualizovány, takže odrážejí platnou legislativu. Brožurka, která je doplněna kreslenými vtipy našich redakčních kreslířů Miloslava Marteneka a Jaroslava Dostála, je k dispozici na regionálních pracovištích OS KOVO, kde se o ni mohou zájemci také přihlásit. (red)

Komise mladých o protestním mítinku a plánování

Letošní rok začali mladí kováři zasedáním v Olomouckém kraji. Hostitelem byla firma Brazzale Moravia a.s., Tři Dvory, ve které proběhla exkurze a celou akci zaštiťovali kolegové z místní ZO ORRERO, kterým patří velké díky.

Tým Komise mladých v hostitelské firmě Brazzale Moravia a. s.

FOTO: OS KOVO

Samotné zasedání se odehrávalo v zázemí penzionu Pavlík v Medlově. Komise mladých do svých řad přivítala dva nové členy, kterými jsou Kamil Diviak z Odbory Bosch a Miriam Křišová ze ZO Vítkovice Ocelárna a válcovny. Dalšími účastníky byli hosté – potenciální budoucí členové KM z Moravskoslezského a Plzeňského kraje. Je nutné podotknout, že stále hledáme zástupce do KM OS KOVO za Liberecký, Jihočeský, Ústecký, Jihomoravský, Pardubický, Středočeský a Zlínský kraj. Pokud víte o nadějných mladých odborářích do

35 let, neváhejte nás kontaktovat na j.urban@argo-hyotos.com. Dále si mladí vyměnili informace ze svých domovských ZO a regionů a naplánovali si akce mladých na rok 2023. Více na www.mladikovaci.cz.

Hlavním tématem zasedání však byl chystaný protestní mítink „NE 68“ v Praze 29. března před Úřadem vlády ČR, kde se všichni mladí zúčastní, a proto také na podporu mítinku natočili krátká videa, která jsou ke zhlédnutí na webu či facebooku mladých kovářů. Přijďte nás podpořit!

Jiří Urban

Na Německo dolehla masivní stávka

Přesto, že se u našich německých sousedů dosahuje dohod mezi zaměstnanci a zaměstnavateli tradičně spíše u jednacího stolu než protesty, v pondělí 23. března odstartovala masivní stávka i tam. Německé odborové svazy Verdi a EVG vyhlásily na pondělí stávku ve veřejné dopravě s cílem prosadit požadované zvýšení mezd. Protestní akci pocítí i cestující z Česka.

Podle agentury DPA se tak cestující musejí připravit na rozsáhlá omezení v železniční, letecké, lodní i místní dopravě po celém Německu. Podle šéfa svazu Verdi Franka Wernekeho bude mít stávka „masivní dopad“. Letištní asociace ADV odhaduje, že v letecké dopravě stávka zasáhne statisíce cestujících. „Zhruba 380 000 pasažérů nebude moci nastoupit na svůj let,“ sdělila asociace agentuře DPA. Firma Fraport, provozovatel letiště ve Frankfurtu nad Mohanem, které je největší v Německu, upozornila, že v pondělí nebude kvůli stávce možný běžný chod letiště. Naléhavě proto vyzvala cestující, aby na něj vůbec nejezdili. Problém může být i s přestupy, uvedl Fraport. Také letiště v Mnichově informovalo, že v neděli a v pondělí nebude odbavovat letadla. (ČTK, red)

Odbory ožívují i v zemích, kde dříve skomíraly

Po čtyřleté diskusi přijal rumunský parlament návrh zákona, díky kterému budou mít rumunské odbory nová práva. Umožňuje například vytvořit odbory s menším počtem členů, zároveň snižuje hranici pro vyhlášení stávky.

Nový zákon by měl vrátit do hry kolektivní vyjednávání, které bylo zrušeno kvůli úsporným opatřením v letech 2008–2009. Díky tomu by měl vzniknout tlak na růst minimální mzdy, ke kterému přispívá také nedávná evropská směrnice o přiměřené minimální mzdě. Ta předpokládá, že členské státy, jejichž pokrytí kolektivním vyjednáváním je nižší než 80 %, by měly zavést akční plán k dosažení této hranice. Rumunská vláda a sociální partneři se dohodli na zvýšení minimální mzdy od 1. ledna 2023 o 17,6 %. Při aplikaci evropské

směrnice o adekvátních minimálních mzdách dosáhne minimální úroveň v Rumunsku zřejmě 50 % průměrné mzdy v zemi a bude činit 610 eur hrubého měsíčně.

Reforma ustanovuje například minimální počet pracovníků potřebný k vytvoření odborů ve společnosti, který byl snížen z 15 na 10. Dále je snížena hranice pro vyhlášení stávky v nepřítomnosti reprezentativních odborů na 1/4 zaměstnanců ve společnosti. Zákon se týká kolektivního vyjednávání, které může začít 60 dní před skončením platnosti

smlouvy. Odborům mohou při jednání pomáhat třetí strany, které určí. Pro Rumunsko je typický boj o sektorové dohody. Prahová hodnota reprezentativnosti odborů na odvětvové úrovni byla snížena ze 7 % na 5 %. Na úrovni jednotek klesá práh reprezentativnosti z 50 % na 35 % z celového počtu pracovníků. V podnicích bez odborů je zaměstnavatel povinen alespoň jednou ročně umožnit na žádost odvětvové odborové organizace informační schůzku o individuálních a kolektivních právech zaměstnanců. (M. K.)

Sociální zabezpečení

Ivana Demková

specialistka na sociální
zabezpečení a daně

Lhůta pro žádost o jednorázový příspěvek 5 000 Kč na dítě

Jsem samoživitelka a mám dvě malé děti. Ráda bych si již požádala o příspěvek 5 000 Kč na dítě, o který bylo možné žádat v minulém roce. Bohužel ze zdravotních důvodů jsem na žádost zapoměla a potřebovala bych poradit, zda jsem termín neprošvihla a případně jak postupovat.

M. H., Mratín

Od 15. srpna 2022 je možné žádat o příspěvek pro rodiny s dítětem do 18 let. Jedná se o jednorázovou dávku, která měla pomoci s vysokou inflací a s vysokými cenami.

Nárok na příspěvek ve výši 5 000 Kč má dítě narozené od 2. srpna 2004 do 31. prosince 2022, které má pobyt v České republice. Podmínkou kromě věku dítěte byl i příjem posuzovaných osob v roce 2021, který nesměl přesáhnout jeden milion korun hrubého (cca 83 333 Kč hrubého měsíčně). Kdybyste pobírala v červenci 2022 přídavek na

dítě, dostala byste tento příspěvek automaticky.

Ve vašem případě je tedy nutné požádat si o tento příspěvek, nejlépe elektronicky s elektronickou identitou občana v klientském portálu Jenda na www.mpsv.cz nebo osobně na vybraných Czech POINTech (na krajských, městských a obecních úřadech a od října 2022 i na poštách). Jedná se o velmi jednoduchý formulář, kde se pouze vyplňuje čestné prohlášení, že splňujete podmínky stanoveného příjmu (MPSV si tyto informace ověří u finančního

úřadu a CSSZ), a nic jiného se k žádosti nemusí dokládat, jako je třeba doklad o výši příjmu či rodný list dítěte. Jen si vás dovolím ještě informovat, že můžete požádat o příspěvek na obě děti zároveň, pokud splňují podmínky věku, a tak po schválení vaší žádosti byste měla obdržet celkovou částku 10 000 Kč, a to nejpozději do 30 dnů ode dne podání žádosti.

Na závěr si dovolím upozornit, že o tento **jednorázový příspěvek 5 000 Kč na dítě je možné žádat nejpozději do 1. července roku 2023.**

Bydlení

JUDr. Jitka Kocianová

poradkyně Sdružení
nájemníků ČR

Odstoupení z funkce

Jsem předseda nekompletního výboru SVJ, kdy místopředseda odstoupil v dubnu 2021 a další člen výboru odstoupení oznámil k začátku listopadu 2021. Od 1. ledna 2022 jsem tak zůstal sám a pro nezájem ostatních to chci také ukončit. Komu to mám oznámit a jakým způsobem?

K. V., Starý Kolín

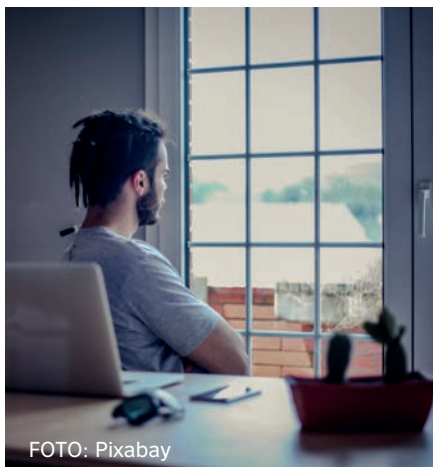

FOTO: Pixabay

Odstoupení z výkonu funkce statutárního orgánu společenství je člen výboru povinen doručit společenství, jehož jménem výbor jedná.

Ve vašem případě odstoupení doručíte sám sobě. Dle ust. § 160 občanského zákoníku totiž platí, že odstoupí-li člen voleného orgánu ze své funkce prohlášením došlým právníké osobě, zaniká jeho funkce uplynutím dvou měsíců od dojití prohlášení. O odstoupení posledního člena výboru doporučuji informovat společenství e-mailem nebo na nástěnce. Jako poslední člen výboru svolujte shromáždění,

informujte o situaci a na pozvánku do programu uveďte, že budou volby nového výboru. Pokud nemáte nikoho, kdo by se ujal funkce ve výboru, zjistěte ve svém okolí, kdo se zabývá profesionálním výkonem funkce, a navrhněte shromáždění, aby výkon statutárního orgánu prováděla profesionální firma.

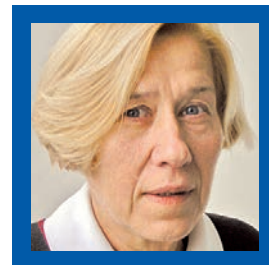
Nezapomeňte, že veškeré změny ve výboru je třeba zapsat do veřejného rejstříku. Pokud změny zapsány nejsou, platí to, co je v rejstříku zapsáno, tzv. princip materiální publicity nebo také princip dobré víry.

Právo

JUDr. Marie Stodolová

právníčka, Praha

Pracovnílékařské prohlídky

Můžete mně napsat, jaké jsou zaměstnanecké lékařské prohlídky? V současné době se hovoří o tom, že již byly zrušeny.

K. J., Příbram

Nejedná se o zaměstnanecké, ale o pracovnílékařské prohlídky, a to jsou: vstupní prohlídka, prohlídka periodická a prohlídka mimořádná, které se provádějí za účelem posouzení zdravotní způsobilosti ve vztahu k práci, dále vstupní prohlídka a lékařská prohlídka po skončení rizikové práce (tzv. následná prohlídka).

1. ledna 2023 byla novelizována vyhláška o pracovnílékařských službách č. 79/2013 Sb. a přinesla do oblasti prohlídek významné změny.

Ruší se povinné pravidelné prohlídky u lékaře **pro nerizikové profese**, například pro kancelářské profese a některé zaměstnance ve školství. Podle viceprezidenta Hospodářské komory Tomáše Prouzy tak firmy ušetří až jednu miliardu korun ročně.

Vstupní prohlídky budou povinné i nadále, resort ale také plánuje jejich zrušení.

Vstupní prohlídka

Účelem vstupní prohlídky je zajištění, aby k výkonu práce v podmínkách se známou zdravotní náročností nebyla zařazena osoba ucházející se o zaměstnání, jejíž zdravotní způsobilost neodpovídá zařazení k předpokládané práci. Provádí se i při zařazení zaměstnance na jinou práci, pokud se jedná o práci vykonávanou za odlišných podmínek, než ke kterým byla zdravotní způsobilost zaměstnance posouzena. Odlišnými podmínkami se rozumí navýšení rizikových faktorů minimálně o jeden, bez ohledu na to, zda změna podmínek povede ke změně výsledné kategorie práce.

Zaměstnavatel zajistí vstupní prohlídku před vznikem:

- **pracovního poměru** (zde je prohlídka povinná vždy) a bez této prohlídky není možné pracovní poměr uzavřít,
- **dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti**, jestliže má být osoba ucházející se o zaměstnání zařazena k práci, která je

podle zákona o ochraně veřejného zdraví prací rizikovou nebo je součástí této práce činností, pro jejíž výkon jsou podmínky zdravotní způsobilosti stanoveny jinými právními předpisy. Zaměstnavatel může vstupní prohlídku vyžadovat též, pokud má pochybnosti o zdravotní způsobilosti osoby ucházející se o práci, která není prací rizikovou a která má být vykonávána na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti,

- **vztahu obdobného vztahu pracovního poměru** (platí např. pro služební poměry, soudce, úředníky atd.).

Periodická prohlídka

Jde o zjištění včasné změny zdravotního stavu v souvislosti s náročností práce nebo stárnutím organismu, kdy by další výkon práce vedl k poškození zdraví. Provádí se v následujících intervalech podle zařazení zaměstnanců do kategorií:

- v kategorii první (**pokud to zaměstnavatel nebo zaměstnanec vyžadují**) nejdéle jednou za šest let, ovšem po dovršení 50 let věku nejdéle jednou za čtyři roky,
- v kategorii druhé (**pokud to zaměstnavatel nebo zaměstnanec vyžadují**) nejdéle jednou za čtyři roky, po dovršení 50 let věku jednou za dva roky,
- v kategorii druhé rizikové a kategorii třetí jednou za dva roky,
- v kategorii čtvrté jednou za jeden rok.

Periodická prohlídka u zaměstnanců vykonávajících práci nebo činnost, jejichž součástí je **profesní riziko**, pokud není výše stanovena kratší lhůta, se provádí jednou za čtyři roky, po dovršení 50 let věku jednou za dva roky. Jestliže je jiným právním předpisem nebo v příloze k vyhlášce stanoveno jinak, výše uvedené intervaly se nepoužijí. V příloze k vyhlášce je takto stanovena například frekvence prohlídek zaměstnanců pravidelně pracujících v noci, a to jednou za dva roky.

Periodické prohlídky se provádějí i v případě prací stejného druhu vykonávaných na základě **dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr**, pokud jde o práce v profesním riziku nebo konané podle jiného právního předpisu nebo pokud provádění těchto prohlídek zaměstnanec či zaměstnavatel vyžaduje.

Největší změnou je právě provádění periodických prohlídek „**na bázi dobrovolnosti**“ v případě „čisté“ kategorie první a druhé. Pravidla pro jejich provedení je vhodné u zaměstnavatele **ošetřit interním předpisem**. Jestliže bude periodická prohlídka provedena na žádost zaměstnance, uvede zaměstnavatel tuto skutečnost do žádosti o provedení prohlídky (jde o **důvod k provedení periodické prohlídky**).

Mimořádná prohlídka se provádí, pokud:

1. ji nařídil orgán ochrany veřejného zdraví nebo tak stanoví zákon o využívání jaderné energie,
2. to v daném období vyžaduje zdravotní náročnost konkrétních pracovních podmínek,
3. došlo ke zhoršení pracovních podmínek, tj. zvýšení míry rizika u působícího rizikového faktoru,
4. bylo nejméně dvakrát zjištěno překročení limitní hodnoty ukazatelů biologického expozičního testu, popřípadě na základě závěrů jiných vyšetření nebo měření prováděných za účelem sledování zátěže organismu působením rizikových faktorů pracovních podmínek,
5. byla při pracovnílékařské prohlídce zjištěna taková změna zdravotního stavu zaměstnance, která předpokládá změnu zdravotní způsobilosti k práci v době kratší, než je lhůta pro provedení periodické prohlídky,
6. byl výkon práce přerušen:
  - a) z důvodu nemoci po dobu delší než osm týdnů, s výjimkou výkonu práce v 1. kategorii a nejdelší o práci nebo činnost s profesním

FOTO: Pixabay

- rizikem nebo nestanoví-li jiný právní předpis jinak,
- b) v důsledku úrazu s těžkými následky, nemoci spojené s bezvědomím nebo jiné těžké újmy na zdraví,
  - c) jiných důvodů na dobu delší než šest měsíců, nejedná-li se o přerušení výkonu práce z důvodu čerpání mateřské nebo rodičovské dovolené,
7. mimořádná prohlídka po ukončení přerušení výkonu práce se provede do pěti pracovních dnů ode dne nového započetí výkonu dosavadní práce,
8. žádost předloží zaměstnavatel z vlastního podnětu nebo podnětu zaměstnance,
9. ošetřující lékař sdělí důvodné podezření, že změnou zdravotního stavu zaměstnance došlo ke změně zdravotní způsobilosti.

Při provedení mimořádné prohlídky **v úplném rozsahu** se stanoví nová lhůta pro provedení další periodické prohlídky.

Při provedení mimořádné prohlídky **v neúplném rozsahu** nedochází ke změně lhůty provedení periodické prohlídky stanovené při předchozí prohlídce, pokud z lékařského posudku nevyplývá jinak.

Končí-li platnost dosavadního lékařského posudku dříve než 90 dnů nebo dosavadní lékařský posudek již není platný a dojde k souběhu mimořádné a periodické prohlídky, provede se periodická prohlídka. Přitom se provedou

i vyšetření potřebná pro mimořádnou prohlídku stanovená posuzujícím lékařem s ohledem na důvod provedení mimořádné prohlídky, nebo vyšetření stanovená v rozhodnutí příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví.

Novelou vyhlášky se přesněji rozlišují mimořádné prohlídky **v úplném rozsahu** (mají stejné důsledky jako periodické prohlídky a stanoví se nová lhůta pro její další provedení) a prohlídky **v neúplném rozsahu**.

Výstupní prohlídka

Prohlídkou se zjišťuje zdravotní stav zaměstnance po ukončení práce s důrazem na zjištění takových změn, u kterých lze předpokládat souvislost s vykonávanou prací. Nevydává se posudek, ale pouze potvrzení zaměstnavateli o provedení výstupní prohlídky.

Výstupní lékařská prohlídka se provede při ukončení pracovněprávního nebo obdobného vztahu, pokud zaměstnanec vykonával práci zařazenou podle zákona o ochraně veřejného zdraví **v kategorii druhé rizikové, třetí nebo čtvrté**, dále jestliže u zaměstnance byla uznána nemoc z povolání nebo ohrožení nemocí z povolání nebo zaměstnanec utrpěl pracovní úraz a v příčinné souvislosti s ním byla uznána **nejméně dvakrát** dočasná pracovní neschopnost, popřípadě bylo provedeno nové bodové ohodnocení bolesti nebo ztížení společenského uplatnění.

Dále před převedením zaměstnance na jinou práci nebo **před změnou druhu práce**, pokud jde o ukončení práce

rizikové nebo pokud tak stanoví jiný právní předpis. Provede se také na žádost zaměstnavatele.

Následná prohlídka

Při následné prohlídce po skončení rizikové práce podle zákona o ochraně veřejného zdraví se jedná o zjištění důsledků, které se mohou projevit s časovým odstupem po ukončení práce, a to za účelem včasného zajištění potřebných zdravotních služeb, popřípadě odškodnění.

Na základě provedení následné prohlídky se nevydává lékařský posudek. Provádí se podle přílohy k vyhlášce nebo pokud tak stanoví příslušný orgán ochrany veřejného zdraví či jiný právní předpis.

U následné prohlídky se od roku 2023 nic nemění.

Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti k práci

Nově obsahuje:

- údaje o pracovním zařazení posuzované osoby, dále údaje o druhu práce a o konkrétní pracovní činnosti, režimu pracovní doby, o rizikových faktorech ve vztahu ke konkrétní práci, míře rizikových faktorů pracovních podmínek vyjádřené kategorií práce podle jednotlivých rozhodujících rizikových faktorů pracovních podmínek,
- posudkový závěr,
- identifikační údaje posuzujícího lékaře a jeho podpis a
- termín provedení mimořádné prohlídky, je-li takový postup důvodný.

Bydlení

| JUDr. Jitka Kocianová

poradkyně Sdružení
nájemníků ČR

Podnájem družstevního bytu a počet členů domácnosti

Jsem členem bytového družstva, mám s ním uzavřenu nájemní smlouvu, ale v bytě nebydlím. Žijí tam moje matka a bratr. Družstvo po mně požaduje smlouvu, ve které bude uvedeno, že v bytě bydlí matka a bratr, a to včetně čísel jejich občanských průkazů a trvalého bydliště. Dále družstvo požaduje, abych za každého uhradil poplatek 1000 Kč. Může takto postupovat?

K. V., Kuřim

Jako člen a nájemce bytového družstva musíte mít k podnájmu družstevního bytu souhlas družstva. Obvykle je podnájem upraven přímo ve stanovách bytového družstva. Některá bytová družstva také přímo ve stanovách upravují výši poplatku za udělení souhlasu s podnájemem. Na to, zda je možné poplatek po členech družstva požadovat, se právní názory rozcházejí. Stanovy byly schváleny, takže se podle nich musí postupovat. Vaše stanovы nemám k dispozici, takže do nich nahlédněte sám.

Uvádíte, že po vás družstvo chce „nějakou“ smlouvu. Družstvo po vás zřejmě chce podnájemní smlouvu. Obvykle se do smlouvy uvede jméno, příjmení, datum narození a trvalé bydliště podnájemců. Domnívám se ale, že podnájemní smlouvu nejste povinen družstvu předkládat, vy ji totiž ani nemusíte mít v písemné podobě uzavřenu. Co však musíte mít, je souhlas družstva s podnájemem družstevního bytu. Musíte družstvu oznámit počet osob, které bydlí v bytě, a to z důvodu placení záloh za služby spojené s bydlením.

Podle občanského zákoníku o podnájmu platí, že pokud nájemce v bytě sám trvale nebydlí, může dát třetí osobě do podnájmu byt nebo jeho část pouze se souhlasem pronajímatele (bytového družstva).

Žádost o udělení souhlasu k podnájmu i souhlas s podnájemem vyžadují podle občanského zákoníku písemnou formu. Podle občanského zákoníku je také nájemce povinen pronajímateli oznámit počet členů jeho domácnosti. Znovu však opakuji, je třeba se řídit stanovami vašeho bytového družstva.

Soused je hlučný

Může si soused, který bydlí nad mým bytem, dělat co chce? Otec se synem hraje v bytě fotbal. Dennodenně doma kopou do míče, pinkají si, bouchají s ním o podlahu. Je to nesnesitelné. Když jim něco řeknu, naschvál zvýší intenzitu. Domovní důvěrník s nimi nechce situaci řešit, nepomohla mi ani městská policie. Kdo a jak to má řešit?

S. V., Kolín

Zcela jistě si váš soused nemůže dělat, co chce. Danou situaci lze řešit prostřednictvím ustanovení § 1013 občanského zákoníku, dle kterého se vlastník (resp. nájemce) bytu musí zdržet všeho, co působí, že hluk (bouchání míče

o zeď) vniká do bytu jiného vlastníka v míře nepřiměřené místním poměrům a podstatně omezuje obvyklé užívání bytu.

Ochranu proti obtěžování hlukem nad míru přiměřeným se pak můžete domáhat tzv. negativní žalobou podanou k příslušnému soudu, která se bude po vlastníkovu bytu domáhat toho, aby se zdržel obtěžování hlukem (a zřejmě i vibracemi) nad přiměřenou míru.

V případě úspěchu ve sporu soud sousedovi uloží, aby vás přestal obtěžovat hlukem i vibracemi od míče. K řízení je příslušný okresní soud, v jehož obvodu se nachází předmětný byt.

Soudní spor však považují až za krajní řešení sousedského sporu. Pokud se jedná o byt v nájmu, obraťte se na pronajímatele, tedy vlastníka bytu, aby situaci s nájemcem bytu řešil.

Jedná-li se o vlastníka bytu, pak se obraťte na výbor společenství, aby vlastníka bytu upozornil na závadné chování v bytě.

FOTO: Pixabay

Jak snížit míru pracovních úrazů? Pomocí internetu věcí a senzorů

Moderní technologie napomáhají zajistit bezpečné pracovní prostředí v továrnách a výrobních závodech, ale i všude tam, kde se topí plynem. Zároveň tak mohou zachraňovat zdraví a životy. Pomáhají ve velmi náročných podmínkách a využití senzorů a internetu věcí je efektivní ve snižování míry pracovních úrazů.

V mnoha továrnách, výrobních a dalších podnicích, kde se pracuje se zdravím ohrožujícími plyny, pomáhají chytré senzory a monitorovací systémy v zachycování případných nebezpečí způsobených jejich únikem. Chytré senzory tak chrání zdraví a životy. Firmy ale nesmějí zanedbávat ani prach, některé jeho formy jsou totiž výbušné. „Zajistit hygienické podmínky, bezpečnost a ochranu zdraví při práci všem svým zaměstnancům je základní povinností každého zaměstnavatele,“ říká Jiří Kuryviál, specialista BOZP společnosti SSI Group, a dodává: „Jsou-li chytré senzory správně rozmístěny po pracovišti a nastaveny na kritickou úroveň koncentrace plynné či pevné látky v ovzduší, podávají spolehlivé

informace a včas varují před hrozícím nebezpečím.“

Velmi důležitou službu přináší monitorovací systémy v případě varování před únikem zdraví ohrožujícího i výbušného plynu. Únik plynu s následným výbuchem má na svědomí každoročně nemalé škody na majetku a v některých případech i zbytečně

zmařené lidské životy. V případě detekce nebezpečí pak bezpečnostní havarijní ventil ihned uzavře přívod plynu. V takové situaci je také aktivováno okamžité alarmové hlášení na několik mobilních čísel. Riziko je však nejen ve specializovaných provozech, ale i všude tam, kde se topí plynem. Jednou z hlavních příčin havárií plynu je ne-realizovaný povinný servis plynových kotlů a ohříváčů, ale může se jednat i o náhodné úniky z netěsnícího potrubí. Přitom řešení je snadné a dostupné. Do hlídaného prostoru se umístí malý bezdrátový senzor, který při detekci zvýšené, ale ještě nevýbušné koncentrace zemního plynu automaticky uzavře přívod pomocí havarijního ventilu. *Michaela Kadlecová*

aquapalace praha

KO ODBOROVÝ SVAZ

VÍKEND ODBORŮS AQUAPALACE PRAHA
22. - 23. dubna 2023

CELODENNÍ VSTUP DO VODNÍHO SVĚTA 490 Kč,
nebo celodenní rodinná vstupenka VODNÍ SVĚT + SAUNOVÝ SVĚT. Cena po 40% slevě je 1490 Kč (původní cena 2599 Kč) - Akce platí i pro rodinné příslušníky držitele průkazu OS KOVO

Výhody a benefity pro členy OS KOVO

Odborový svaz KOVO ve své nabídce benefitů a slevových výhod spolupracuje s mnoha partnery. Každý člen může své členství využít naplno. Stačí pouze drobnost. **E-mail**. Pomocí e-mailu se pak přihlásí do Benefitního systému OS KOVO, získává pravidelně informace o novinkách a akčních nabídkách.

Jaké partnery OS KOVO nabízí?

<https://clen.oskovo.cz>

Kam na výlet o Velikonocích?

Jaro je konečně tady a s ním také po dlouhé době volno v podobě velikonočních svátků. Vzhledem k tomu, že Velikonoce připadly až na duben, je možné očekávat teplejší počasí, které zve k výletům. Pojďte se podívat na několik našich tipů, jak strávit Velikonoce na výletech.

Na kolínskou řepařskou drážku

Víte, co to byly řepařské drážky? Šlo o speciální železnice, po kterých se přepravovaly vlaky, které vozily cukrovou řepu do cukrovaru. Ty sloužily dlouhá desetiletí a poté všechny zanikly. Nejstarší drážkou tohoto typu byla právě kolínská řepařská drážka postavená v roce 1894. Vedla z kolínského cukrovaru, který stál v místě dnešní Elektrárny Kolín, do Františkova, do Býchor a až do Jestřabí Lhoty. Na Kolínsku se podařilo dát dohromady partu nadšenců, kteří se rozhodli takovou dráhu obnovit. Nejprve šlo o 4,5 kilometru, ke kterým přidali ještě další. Dnes se tak můžete po kolínské řepařské drážce projet, podívat se zde do muzea a projít si naučnou stezku. Drážka vyjíždí ze Sendražic u Kolína přes Výrovnu, Mlýnek do Býchor. O Velikonocích se 8. a 9. dubna konají speciální jízdy. Vlaky budou taženy parní lokomotivou s pravidelným odjezdem v 9.45, 11.00, 12.15, 13.30, 14.45 a v 16.00 hodin. Jedna jízda trvá zhruba 50 minut tam a zpět, za jízdu parním vlakem zaplatí dospělý 230, dítě 130 korun, za dieselový vlak 180 a 110 a za drezínu 40 a 30 korun. V nástupní i konečné stanici lze využít hřiště, trampolínu pro děti a občerstvení.

Velikonoce na zámku

Zámek Hrádek u Nechanic připomíná staré anglické hrady. Byl postaven jako reprezentační a letní sídlo hraběcí-

ho rodu Harrachů v letech 1839–1857 Františkem Arnoštem hrabětem z Harrachu, významným představitelem jilemnické rodové linie, podle předlohy hradu z období Tudorovců. Na zámku můžete zažít tradiční Velikonoce. Ve velikonočně vyzdobeném zámku se seznámíte s historií Velikonoc, s jejich zvyky a tradicemi. Dále se dozvíte, jak se vypočítá datum jejich slavení, poznáte techniku zdobení vajíček, význam dnů svatého týdne a další zajímavosti týkající se těchto nejstarších křesťanských svátků. Během Velikonoc na Hrádku bude otevřena i historická zámecká kuchyně, kde je možné si v historických prostorách zámku vychutnat kávu a dezert od děvčat z Kavárny Anny z Harrachu. Velikonoční prohlídky se konají v rámci prohlídek zámeckých okruhů, což je I. prohlídkový okruh „Lesk a sláva Harrachů“ v 11.00 a 13.00 a II. prohlídkový okruh „Osobní život šlechty“ v 11.30 a 13.30. Vstupenky si můžete koupit také online, základní vstupenka pro dospělého stojí 180 korun, pro děti 50 korun.

Velikonoce na statku

Dlaskův statek je součástí Muzea Českého ráje v Turnově. Jde o národopisnou expozici v Dolánkách u Turnova, která se nachází tři kilometry od Turnova. Je typickou ukázkou tradiční lidové architektury turnovského

typu z 18. století. V současné době se zde nachází stálá expozice lidového interiéru a podomácké výroby v oblasti Pojizeří, doplněná o krátkodobé tematické výstavy. Na statku se budou slavit Velikonoce. Na Bílou sobotu připravilo Muzeum Českého ráje v Turnově na Dlaskově statku tradiční akci, přibližující návštěvníkům výroční obyčej a zvyky jarního novoročí. Tradiční součástí programu bude vynášení Smrti neboli Smrtky do Jizery, ke kterému dojde v poledne. Po celý den se budou konat divadelní představení a zapějí děti z folklorních kroužků. Vstupné činí pro dospělé 100 korun, děti 50 a rodina 230 Kč.

Velikonoční rytířský turnaj

Pokud máte chuť na akčnější podívanou, můžete vyrazit na naši nejznámější zříceninu Okoř. Zde se budou konat právě rytířské turnaje. Ty zde předvede skupina historického šermu Allgor, která se specializuje na období vrcholné gotiky (13.–15. století), což znamená, že všichni rytíři vystupují v celoplátových zbrojích (brnění). V neděli 9. dubna začne na hradě program v 10 hodin, trvat bude po celý den až do 18 hodin. Jeho součástí je nejenom rytířský turnaj, ale také předvede mistr kat právo útrpné, proběhnou soutěže pro malé princezničky a pázata, nebude chybět tržiště a dobová hudba a tance.

Michaela Kadlecová

Jak požádat o řidičák? Portál dopravy pomůže

Prostřednictvím internetu dnes lze zařídit mnohé, a to včetně pochůzek po úřadech, které asi nikdo nemiluje. Díky tomu lze ušetřit čas a mnohé vyřídit z pohodlí domova. Co vše vám pomůže zařídit Portál dopravy?

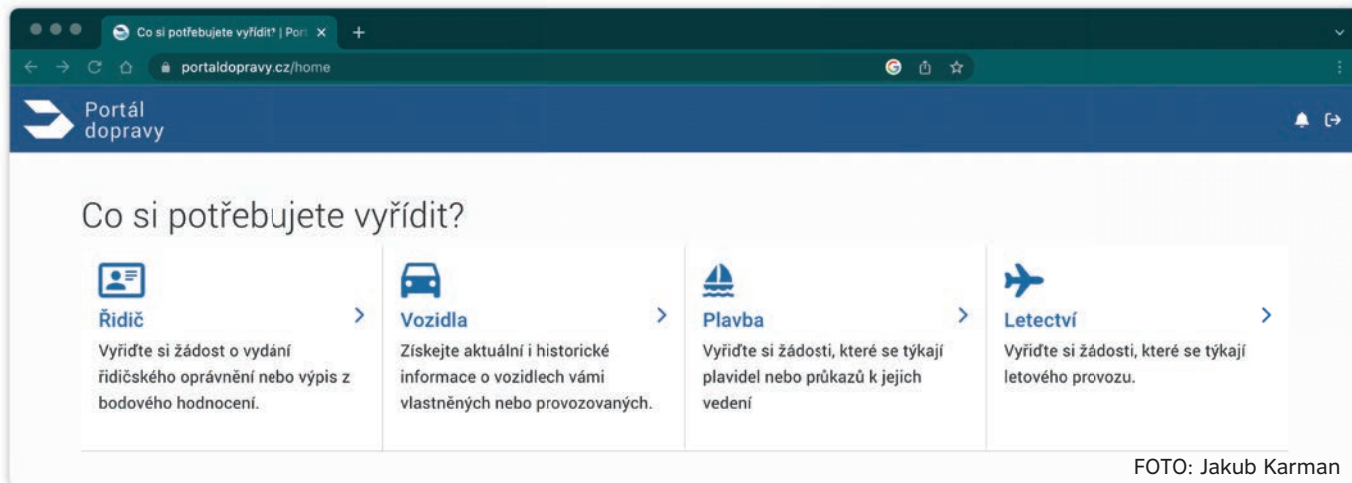

FOTO: Jakub Karman

Jak se do Portálu dopravy přihlásit?

Stát zpřístupňuje stále více služeb online. Díky tomu je vyřídit přes internet a nemusíte vážit cestu na úřad, ale celou řadu povinností vyřídit z pohodlí domova. Ministerstvo dopravy spustilo na konci loňského roku dlouho očekávaný Portál dopravy, díky kterému vyřídit celou řadu potřebných záležitostí. Vzhledem k tomu, že se v Portálu dopravy dostanete k citlivým údajům, je třeba se bezpečně přihlásit a prokázat, že se jedná o vás. Přihlásit se je možné několika různými způsoby, například pomocí služby mojeID, pomocí přístupových údajů k datové schránce nebo pomocí přístupových údajů k internetbankingu. Díky tomu jste ztotožnění a v Portálu dopravy můžete zobrazovat údaje a podávat žádosti.

Karta řidiče

V Portálu dopravy lze zjistit celou řadu skutečností ohledně držitele řidičského oprávnění. V první řadě jsou to informace o čísle řidičského průkazu, dále jeho platnosti a skupinách vozidel, pro která oprávnění platí. V portálu můžete podat žádost o vydání řidičského oprávnění, ať už z důvodu toho, že řidičák pozbyl platnosti nebo pokud došlo ke ztrátě nebo se v průkazu změnil osobní údaje. Pro podání žádosti je třeba mít portál propojený s datovou schránkou, což lze učinit pomocí několika kliknutí. Dále si zde uživatel zobrazí stav svého bodového ohodnocení a stáhne výpis z karty řidiče. Zobrazit si lze i případné přestupky

nebo historii zakázek řízení vozidel či informace o profesní způsobilosti.

Co vyřídí v Portálu dopravy řidiči?

- Žádost o řidičský průkaz.
- Informace o řidičském průkazu.
- Výpis z bodového konta.
- Údaje o přestupcích a zákazech řízení.

Vozidla

V Portálu dopravy si lze zobrazit celou řadu informací o vozidlech, ať už vlastních nebo ze statistiky o vozidlech v České republice. Zobrazit si lze informace z registru vozidel, kde jsou uvedena veškerá vozidla, která kdy uživatel na sebe registrovat. U vozidla se zobrazí jeho technické údaje a čísla dokladů, které byly k vozidlu vystaveny. Další část je věnována nejrůznějším žádostem, například o změnu vlastníka, změnu údajů v registru vozidel či o vydání nového technického průkazu. Tyto žádosti bohužel není v současné době možné podávat online, je třeba je vytisknout a odnést na příslušný odbor dopravy. Zobrazit si lze také seznam technických prohlídek od registrovaných vozidel. V části Datová kostka pak lze zobrazit veřejně dostupná data o vozidlech, dále jsou zde odkazy na zakoupení dálniční známky a na službu, díky které lze zkontrolovat stav tachometru.

Co vyřídí v Portálu dopravy vlastníci a provozatelé automobilů?

- Údaje o všech vozidlech, která vlastní.

- Možnost stáhnout žádosti o změnu v registru vozidel.

Plavba

Portál dopravy je určený také pro záležitosti lodní a letecké dopravy. V části Plavba si lze zobrazit průkazy způsobilosti osob pro plavidla, případně se přihlásit na zkoušku a požádat o vydání nového (rozšíření stávajícího) průkazu Vůdce malého a rekreačního plavidla. Takto lze také online požádat o vydání náhradního dokladu při ztrátě.

Co vyřídí v Portálu dopravy majitelé a provozatelé lodí?

- Vydání průkazu vůdce plavidla.
- Přihlášení na zkoušku.
- Údaje o plavidlech.

Letectví

Část letectví není určena jen těm, kdo provozují pilotní licenci. Uživatel zde najde také odkaz na požádání o kompenzaci při zrušeném letu. Kromě toho zde najdou odkaz na registraci na Úřadě pro civilní letectví provozovatelé dronů, které podléhají registraci, lze odsud nahlížet do leteckého rejstříku.

Co vyřídí v Portálu dopravy provozovatelé letadel a piloti?

- Registrace provozovatelů dronů.
- Přihlášení na zkoušku způsobilosti.
- Údaje o vydaných průkazech způsobilosti.
- Žádost o vydání průkazu způsobilosti.

Michaela Kadlecová

IT vychytávky

Josef Kůta

IT specialista
OS KOVO

Jarní očista pro váš počítač

Určitě jste slyšeli několikrát ve svém životě větu, že váš nový počítač po zakoupení je již starý počítač. Toto pravidlo se dá říci o každé elektronice, ale nesmíme je brát tak vážně. Co dělat, aby nám počítač vydržel co možná nejdéle funkční a zbytečně nezpomalený, si řekneme v dnešních vychytávkách.

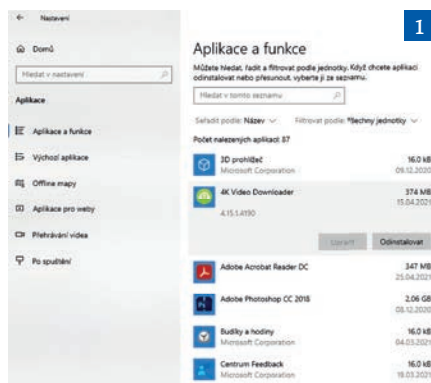
Prach v našem mazlíkovi

Prach je nepřítel nejen domácností, ale také elektroniky. Existují i případy, kdy kvůli němu měly spotřebiče problémy s funkčností. Jde sice o extrémní případ zničení elektronického zařízení, i tak jsou právě počítače prachu velmi vystavovány a je s tím zapotřebí počítat. Mohlo by se zdát, že prach představuje větší problém ve stolních počítačích než noteboocích. Pravdou je, že ukládat se může v obou. V počítačových skříních je pro něj mnoho místa, ale hromadí se i jinde, především v chladičích a ve ventilátorech čipů a zdroje, čímž se snižuje účinnost chlazení. Důsledkem je, že ventilátor potom pro dostatečné chlazení musí pracovat s vyššími otáčkami, a tak spotřebovává víc energie a počítač se zbytečně víc zahřívá.

Vhodné je také opatrně vysavačem vysát všechny jeho součásti, a ještě lepší je vyfoukat ho stlačeným vzduchem. Tento postup poskytuje skvělý a bezpečný způsob, jak se zbavit prachu z vnitřku počítače, stejně jako z jiných komponent, například monitoru či klávesnice. Zatímco monitor lze otřít standardní utěrkou z mikrovlákna, v případě klávesnice je proces složitější. Začít byste měli jejím otočením vzhůru nohama a vyklepáním. Potom klávesnici vysajte nebo vyfoukejte případný další nepořádek, a pokud ani to nepomůže, tak vyjměte jednu klávesu po druhé a řádně je očistěte.

Čištění jedniček a nul

Další, na co byste se měli zaměřit při úklidu PC, je software. Začněte tím, že odinstalujete aplikace, které již nepoužíváte. Jejich seznam najdete jak v nabídce Start (odkud je lze kliknutím pravého tlačítka odinstalovat), tak přímo v odinstalačním menu. Klikněte na Start -> Nastavení -> Aplikace -> Aplikace a funkce. Dojde k zobrazení v PC přítomných aplikací. K dispozici jsou filtry i vyhledávač. Oboje pomáhá najít třeba konkrétní aplikaci (obr. 1).

Jakmile seznam projdete, možná zjistíte, že se v něm nacházejí aplikace, které jste v životě nevyužili nebo už dlouho nepoužili. V tom případě je nejvhodnější je odstranit. Zbytečně tak nebudou zabírat místo na disku (například hry ukusují hodně místa) nebo se automaticky spouštět s PC, a tak mu odebírat systémové prostředky – RAM a výkon procesoru.

Ale pozor, při procházení seznamu nezapomeňte na to, že některé programy vyžadují určité součásti. Existuje například velká šance, že v seznamu bude figurovat řada položek Microsoft Visual C ++ Redistributable. Ty byste měli zachovat. Pokud nevíte, k čemu slouží který program, vyhledejte ho na webu. Možná zjistíte, že je nezbytným a užitečným nástrojem například pro hardware počítače. Odinstalace programů není však nic složitého a provádí se tak, že na aplikaci kliknete a zvolíte Odinstalovat.

Pracovní plocha

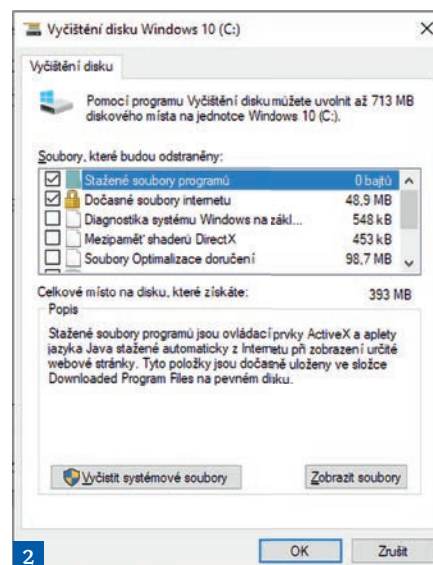
Udržet pracovní plochu systému Windows čistou a nepřecpanou ikonami a zástupci je velká výzva pro řadu uživatelů. Dříve či později se dostanete do bodu, kdy už na ní nezbude místo pro další položky. Úklid PC přitom není pouze o tom, aby byl čistý a běžel rychleji, ale také o tom, abyste v něm našli, co potřebujete, a přitom nehledali dlouho.

Správně uspořádaná struktura pracovní plochy vám usnadní hledání sou-

borů, složek či zástupců, které opakovaně potřebujete. Čas od času tak projděte položky, které zde máte, a proveďte jejich archivaci či zvažte přesun někam jinam, případně opět kategorizaci. Kromě toho zvažte uspořádání osobních souborů a složek v Průzkumníku Windows (či jiném správci souborů). Je velká šance, že zejména složka Stažené soubory si zaslouží promazání. Bez ohledu na to, které složky často používáte, zvažte jejich připnutí na postranní panel Rychlý přístup pro snazší přístup k nim.

Finální čištění

Pokud chcete zbavit Windows některých dočasných souborů a uvolnit místo na disku, zkuste použít nástroj Vyčištění disku. Ten je nedílnou součástí operačního systému a je k němu víc než šetrný – tedy neměl by mu způsobit žádné problémy, tak jak to případně mohou některými kroky udělat podobné čističe třetích stran. Klikněte na Start a zadejte „vyčištění disku“. Vyberte systémovou jednotku (C:) a klikněte na OK. Po analýze se zobrazí vhodná doporučení k čištění, která by mohla funkce realizovat. Vy si můžete podle potřeb oblasti vybrat sami (obr. 2).

	JEDNOTKA TLAKU	ZKRATKA UMĚLECKÉ VYSOKÉ ŠKOLY	POLYNĚSKÉ OSTROVY	ŠKRALOUP ZASTAR.	ZNAČKA KÁVY	NÁZEV HLÁSKY L	HUDEBNÍ NÁSTROJ	PRAHA NĚMECKY		SLÝŠENÍ	INICIÁLY ZPĚVÁKA BOBKA	DRUH PŘEDÁVÁNÍ ZPRAV		PŘÍDEL JÍDLA	MODEL FIATU	ODDĚLENÝ PROSTOR	
	OBYVATEL BASKICKA				UMĚLÁ VY- VYŠENINA				PRVNÍ PRI- VATIZAČNÍ FOND ZKR.				HOSPODA ANGLICKY				
	STŘEDO- VĚKÝ NÁJEZDNÍK				CHEMICKÝ PRVEK SOUBOR DE- VITI HRAČU				TEN IONEN ORGÁN ČICHU				TAMTO INICIÁLY HERCE FIALY				
	BALKÁNCI					JMÉNO JAN NĚMECKY POPEL ANGLICKY					KOPIROVACÍ STROJ KRASOBRUS- LAŘ, SKOK						
	KÚLNA NÁREČNĚ	POSTAVA 1. DÍL TAJENKY					HRA S MALÝM MÍČEM BLOUDITI					FOTBALOVÝ KLUB ANGL. ZKR. OPADÁNÍ			3. DÍL TAJENKY	NEVYCHO- VANEK	
	ZLO							SLOVANSKÁ VESNICE 2. DÍL TAJENKY					ELEKT. PO- ŽÁRNÍ SIG- NALIZACE ASI				
	KUŇ KNIŽNĚ		INICIÁLY EINSTEINA ČÁST CHODIDLA		HONOSNÝ PLÁŠT KONČETINA			BRAMBOR. PLÁTEK LEDOVÝ PILÍŘ						RIDIČSKÝ PRŮKAZ ZKR. TĚLO			
	CITOSLOVCE PIPÁNÍ			ZVUK TROUBENÍ HUDEBNÍ ŽÁNŘ		PŘÍTEL ČLOVĚKA INIC. HERCE CUPÁKA			KOČKOVITÁ SELMA DRAVÝ PTÁK								
	POVZDECH- NUTI				ZPROSTR. OBCHODU NAMÁČECÍ PŘÍPRAVEK					ŽENSKÉ JMÉNO 10. 4. DOPADNUTÍ							
	UHLŮVODÍK MALÍŘSKÉ POMŮCKY					MUŽSKÉ JMÉNO 16. 1. CIZÍ ŽENSKÉ JMÉNO						DVOJZPĚV PRACOVNÍK V TISKÁRNĚ					
	UŠPINIT					BÁJNY LETEC HAZARD							PRAŽSKÁ ENERGETIKA ZKR. TAHLE				
	HOSPO- DÁRSKÉ NOVINY ZKR.		ZHOUBA GAL				ZKYPŘÍT ZÁHON PODDANÍ							INIC. REŽIS. KAZANA ROZHLAS. NOV. ZKR.			
	MEDIKA- MENT			SOUHVĚZDÍ PES Z KNIHY BABÍČKA					RISKANTNÍ POČÍNÁNÍ ČERVENÝ ANGLICKY							MECHA- NICKÝ VÝCVIK	
	STARO- EGYPTSKÁ BOHYNĚ				CIZÍ ZNAČKA KOSMETIKY BYVALÝ POKRM. TUK				FRANCOUZ. PŘEDLOŽKA SOUHRYNÝ NÁZORU				OPAK POD JIHO- VÝCHOD ZKR.				
	VODOROVNÝ PRUH NA STĚNĚ FILC					ČÁST KYČELNÍHO KLOUBU BUVOLEC				ČESKÝ JAZYK ZKR. KORÁLŮVÉ OSTROVY				INICIÁLY HERCE RODENA PROLHANĚ			
	HLEDAT						CHLAPECKÉ JMÉNO ANGL. VÁH. JEDNOTKA					PSOVITĚ ŠELMY AKADEMIE VĚD ZKR.					
	MÍSTNÍ ČAS ANGL. ZKR.		TĚSNĚ PŘÍLEHAJÍCÍ ŘÍHÁNÍ						RECKÉ PÍSMENO UZÁVĚR				SLŮVKO POLITOVÁNÍ CHEM. ZN. CERU				
	KÓD SLOVENSKÉ KORUNY			ASUSKÝ BUVOL PSYCHICKÝ OTŘES				POZŮSTALÍ MUŽI NOČNÍ VIDINA							IRSKÁ REP. ARMÁDA ZKR.	PURPUR	
	ZAKLADA- TEL SOKOLA				ATLET. KLUB ANGL. ZKR. SVAZEK OBLÍ			BRITSKÝ ZPĚVÁK ZÁSTUPY LIDÍ					VLASTNÍ PRVNÍ ŽENĚ SVAZ				
	VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠTŮVNA ZKR.	ZPĚVNÝ PTÁK SEVERSKÝ PAROHÁČ				RÁJ VADY PUNČOCH				MPZ BÝV. JUGO- SLÁVIE NUŽE				ÚDOBÍ ROZMRZAT			
	NIT					PROTI REČKY POVZDECH					ZN. BÝVALÉ JEDN. JASU DÍVADELNÍ NOVINY			POVZDECH ZN. NANO- AMPÉRU			
	ZNAČKA LIMONÁD			NÁDOBA U STUDNY				PRA- OBYVATEL AMERIKY								POMŮCKA K LUŠTĚNÍ: ARNI, ASH, AVU, ESET, RED, SAMOA, SERAK, SÓPA, ZON	
	PÍSMENO RECKÉ ABECEDY			SMRADY				VÝEČ V KLENBĚ									

Vydává OS KOVO IČO: 49276832 Redakční uzávěrka ve čtvrtek před dnem vydání v 11 hodin ▶ www.oskovo.cz ▶ Redakce: šéfredaktor Jiří Mareček, 602 354 235, marecek.jiri@cmkos.cz;
 redaktorka Michaela Kadlecová, kadlecova.michaela@cmkos.cz; tajemnice Miloslava Nováková, 775 670 721, novakova.miloslava@cmkos.cz ▶ Adresa redakce a vydavatele: nám. W. Churchilla 2,
 130 00 Praha 3 ▶ Grafická úprava: Jakub Karman ▶ Vydáno ve vydavatelství Enigma, s. r. o. ▶ Objednávky vyřizuje redakce ▶ Nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí ▶ Za obsah inzerce
 redakce nezodpovídá ▶ Podávání novinových zásilek povolíla Česká pošta, s. p., odštěpný závod Praha, Čj. nov. 6094/96 ze dne 20. 8. 1996 ▶ ISSN - 0333-9270 ▶ MK CR E 4605

SPRÁVNĚ ZNĚNÍ TAJENKY Z ČÍSLA 4: Nikdy není pozdě na cestu k dobrým mravům.

Správně luštila a potřebné štěstí při losování měla Alena Popelková ze Strání. Blahopřejeme! Získává výhru od vydavatelství Enigma, které připravuje naši křížovku a je také vydavatelem časopisu Křížovka pro každého, jehož další číslo vychází 28. března. Na tajenku z tohoto čísla čekáme do 11. dubna 2023 na doručovací adrese redakce nebo na e-mailu: novakova.miloslava@cmkos.cz.